8e JAARG. №. 217.

OOSTPOST
SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 2.- ℔ halfj^r. ƒ 12.- ℔ maand ƒ 2.-
„ Java. „ d°. „ 3.- „ d°. „ 15.-
„ Buitenbez^n. „ d°. „ 3.- „ d°. „ 18.-
„ Europa „ d°. „ 9.-
De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

MAANDAG 10 SEPTEMBER 1860.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

De Resident van Soerabaya maakt bekend dat *op Zaturdag den 29sten September e. k.* bij 's lands pakhuizen te Soerabaya in het openbaar zullen worden verkocht: 400,000 Amsterdamsche ponden doorgekapt kopergeld; waarvan een monster bij de vermelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden bedoeld in de *Javasche Courant* van den 25sten Augustus 1860 No. 68.

SOERABAYA, *den* 31 *Augustus* 1860. (1358) *De Resident,* O. VAN REES.

UITBESTEDING.

Op Maandag den 1sten October a. s.
des morgens ten 9 ure,

zal door den Hospitaalmeester bij het convalescenten gesticht te *Malang*, openbare uitbesteding worden gehouden, voor het reinigen van hospitaalkleeding en fournituren en het vullen der laatsten ten behoeve van genoemd gesticht voor het jaar 1861.

De voorwaarden liggen dagelijks, met uitzondering van *zon-* en *feestdagen*, van des morgens 7 tot 2 ure ter lezing bij hem hospitaalmeester, en te *Soerabaya* op het bureau van den ondergeteekende, alwaar mede nadere inlichtingen te bekomen zijn.

(1326) *De Onder Intendant der* 1e. *klasse*
SOERABAYA, *in de* 3e. *Militaire Afdeeling op Java,*
den 30 *Augustus* 1860. HK. VERMEER.

UITBESTEDING.

Op Maandag den 1sten October a. s.
des morgens te 9 ure:

zal op het bureau van den ondergeteekende openbare uitbesteding worden gehouden, voor de levering in 1861, van
1e. MUILEN en SCHOENEN.
2e. EMBALLAGE-EFFECTEN.
3e. HOUTWERKEN.
4e. LOODHSTEN.
5e. LEGMATJES.
6e. BLIK, GLAS, IJZER en KOPERWERK &
7e. het reinigen van HOSPITAALKLEEDING en FOURNITUREN en het vullen der laatsten.

De voorwaarden liggen dagelijks, met uitzondering van *zon-* en *feestdagen*, van des morgens 7 tot 2 ure ter lezing op genoemd bureau, alwaar mede nadere inlichtingen te bekomen zijn.

(1325) *De Onder Intendant der* 1e. *klasse*
SOERABAYA, *in de* 3e. *Militaire Afdeeling op Java,*
den 30 *Augustus* 1860. HK. VERMEER.

De Ondergeteekende maakt bekend, dat in het belang van de veiligheid en voor de nachtrust der ingezetenen, de honden, die zonder halsband of des nachts zonder meester op den publieken weg worden aangetroffen, door de policie zullen worden afgemaakt.

SOERABAYA, *De Adsistent Resident*
8 *September* 1860. *voor de policie,*
(1415) E. DIBBETS.

Der gemeente wordt bekend gemaakt, dat ten policie bureele **de inteekeninglijsten** liggen, ten behoeve **der maatschappij van weldadigheid** in Nederland.

De Adsistent Resident voor de policie, E. DIBBETS.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 11*den September* 1860.
Bij *A. H. Deeleman* in de stad, van diverse goederen.
Op Woensdag den 12*den September* 1860.
Bij den apotheker *Lammerts van Bueren* in het Militair hospitaal te Simpang, van meubelaire goederen.
Op Donderdag den 13*den September* 1860.
Bij *D. D. van Boeckholtz* in de Chin. kamp, van diverse goederen.
Op Vrijdag den 14*den September* 1860.
Bij *C. Kocken* in de stad, van diverse goederen.
en daarna
Bij de *wed. Rijneke* in de Roomsche kerkstraat van meubelaire goederen. (1370)

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, H. J. VAN GARLING, geboren *Zijlstra.*
GRISSEE, *den* 9*den September* 1860. (1414)

Bevallen van eene *DOCHTER*, DOORMAN, *van Thiel.*
SOERABAYA, 6 *September.* (1386)

VENDUTIE

op aanstaande Dingsdag 11 September.
BIJ
A. H. DEELEMAN,
VAN
DIVERSE COMMISSIEGOEDEREN.
(1375)

OP VENDUTIE

Van Dingsdag 11 *September.*
BIJ
A. H. DEELEMAN,
zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:
HPC NO N° 683. Een kist 50 p^s. 7/4 Hollandsche witte MADAPOLLAMS.
min af meer beschadigd aangebragt per het Ned. schip *Tjielingsie*, kapt. OUWEHAND. (1407)

Op VENDUTIE

van aanstaande Dingsdag 11 *September.*
BIJ
A. H. DEELEMAN,
zal zonder reserve worden verkocht:
VEERTIEN KELDERS PUIKE GEDROOGDE APPELEN. (1292)

OP VENDUTIE

van aanstaande Dingsdag 11 *September.*
BIJ
A. H. DEELEMAN,
zal worden verkocht.
Vijftig vaatjes GOEDE BOTER, DIVERSE GROENTENS en VLEESSCHEN in BLIK en FLESSCHEN ZUREN, al deze provisiën bij kleine kavelingen geassorteerd te verkoopen. (1391)

Op VENDUTIE.

van aanstaande Dingsdag
BIJ
A. H. DEELEMAN.
zal worden verkocht:
NEGEN
PAS AANGEBRAGTE SUMBAWA PAARDEN. (1396.)

VENDUTIE

Op Woensdag den 12den September a. s.
BIJ
H. A. C. LAMMERTS VAN BUEREN,
in het Hospitaal te Simpang
van eene wel onderhoudene INBOEDEL bestaande uit

EEN VORSELIJK GENOT.

(Vervolg en slot.)

„Ik geloove niet dat zij zulks van verre vermoedt, uwe Hoogheid! En wat mijne toestemming aangaat, ik heb daartoe onder zwaren strijd besloten, na het edelmoedig aanbod door uwe Hoogheid gedaan, maar niet zonder groote zorg voor de toekomst te wezen."

„En welke is de voorname oorzaak van die zorg, als gij toch uwe dochter steeds in uwe nabijheid zult hebben?"

„Ik vrees nog altijd, mevrouw! dat er geen zegen zal kunnen rusten op een verbond tusschen menschen van zoo groot geloofsverschil."

„En mij komt het voor, mijn waarde advokaat! dat die vrees zeer overdreven is, want indien al de wijze van Godsvereering en de geloofsbegrip verschillen, daarin zal geen bezwaar kunnen zijn, om op den zegen van Hem te wachten, die het hart let en zijne gunst betoonen wil aan allen die Hem vreezen; deze toch zijn Hem wel gevallig, welke overigens hun e afkomst en uiterlijke omstandigheden vormen mogen wezen."

„Toch smart het mij, dat op zoo teeder punt geene volkomene overeenstemming bestaat, en zoo als de eerwaarde WELSIUS zeide...."

„Laat ons die daarlaten, zeide de prinses, hem in de reden vallende, „ik meen dat het niet in den geest van het Evangelie is om onverzettelijkheid te prediken, en nu gij eenmaal het voorbeeld van het tegendeel geven wilt, moogt gij u niet door de regten van anderen, die wij overigens willen eerbiedigen, ten slingeren. Slechts dit eene nog: Gij gelooft immers dat het de besliste keus is van uwe dochter om den schilder hare hand te schenken, en dat zij gelukkig zal kunnen zijn met den man, aan wien zij onder zoo veel tegenkanting getrouw gebleven is?"

„Ik hoop het, uwe Hoogheid! en bidde God dat deze mijne hope niet zal beschaamd worden."

„Welnu dan, laat ons niet langer dralen en deze zaak ten einde brengen. Binnen weinige oogenblikken hoop ik u met uwe dochter te laten roepen. Bereid gij haar intusschen om kalm en welgemoed de ontwikkeling af te wachten."

Nog altijd wandelde PIETRO in de Oranjezaal op en neder, nu en dan in diep gepeins leunende tegen eene der vensters, als plotseling de groote deuren van het voorportaal opengedaan worden en de prinses met een groot gevolg binnentrad. Dat verwonderde den schilder niet, maar wel was hij buiten zich zelven van verbazing als gelijktijdig door eene andere deur de heer LANSBERG met zijne dochter binnenkwam en door de prinses genoodigd word om plaats te nemen. Slechts enkelen wisten wat er gebeuren zou en onder dezen was BARTEL, die den schilder vriendelijk toeknikte, als wilde hij zeggen: die uitkomst had gij niet kunnen verwachten.

De vorstin plaatste zich in het midden en noodigde den schilder en KATHARINA om haar te naderen. „Ik heb verlangd," zoo begon zij, „in persoon ulieden eene aangename tijding over te brengen, en getuige te zijn van uw geluk. Uwe ouders, jonkvrouw KATHARINA! hebben toegestemd in uwe verbindtenis met den heer LUIGI, indien deze besluiten kan hier te blijven. Ik weet," zoo voegde zij er met nadruk bij, „dat dit zijn voornemen niet was en de wijze waarop hij ons verlaten wilde, prijs ik niet. Maar ik vertrouw, dat hij geen bezwaar daarin vinden zal, wanneer hij aan onzen wensch wil voldoen en dit brevet als hofschilder van den prins Stadhouder wil aanvaarden. Het zal ons aangenaam zijn een man van zoo groote talenten in ons midden te behouden, en wij verheugen ons, dat daardoor zijn geluk en dat der jonkvrouw zal worden bevestigd."

Beschaamd en verlegen stond daar de schilder, met de oogen beurtelings op de prinses en op de jonkvrouw gerigt, en kon naauwelijks woorden vinden om uit te drukken wat er in hem omging. „Uwe Hoogheid beschaamt mij," was alles wat hij zeggen kon.

„Maar gij aarzelt toch niet?" hernam de prinses.

„Verre van daar, mevrouw! Gaarne aanvaard ik het geschenk uwer vorstelijke welwillendheid en hoop mij dit waardig te maken."

„Welnu, laat mij dan uwe handen ineen leggen, met den wensch, dat uwe harten duurzaam verbonden mogen zijn door het geloof in denzelfden God, en dat Zijne gunst, die meer dan die van vorsten is, u het hoogst geluk moge doen vinden."

Sprakeloos stonden de beide gelukkigen voor haar, en het was haar aan te zien, dat zij een genotrijk oogenblik beleefde. Wel was het haar leed, dat zij den advokaat niet zoo verre had kunnen brengen om alle vrees ter zijde te stellen, maar zij hoopte van de ontwikkeling der toekomst wat haar thans nog niet had kunnen gelukken. En terwijl de personen van haar gevolg zich om den schilder en de jonkvrouw verdrongen om dezen geluk te wen-

Nieuwe meubels alle gepoelitoerd, als eenige uit elkander nemende **kasten, ronde tafels, vierkante tafels, stoelen, knapen, een solide schrijftafel,** voorzien met loquetten- en sluitende laden, en met groen laken bekleed, **rotting banken** met bultzak, **buffet, schutsel, hanglamp,** eenige **koperen kantoorlampen, groote martavaan** voor olie, **ijzeren ledikanten** met bultzak, **drankzetje, olie** en **azijn stelletjes, een geheel nieuwe speeldoos** met vier airs, **een dito** met zes airs, **een palisander houten fluit** met acht berlijnsch zilveren kleppen, **een viool, twee** kistjes met **tafel** en **dessert messen** met pleeten heften, **Bijouterien in diamant** en **lava, boekwerken, een hardzingende kanarievogel, een tentwagen, twee span gedresseerde hardloopende wagenpaarden** waarvan een span ruim viervoet, **tuig voor wagenpaarden** en **tuig voor rijpaard, imitatieleder, eenige flesschen kanariezaad, dranken, Hollandsche keukenstroop, vioolsnaren, glas** en **aardewerk,** en hetgeen verder ter verkoop zal aangeboden worden.
(1321)

VENDUTIE.

Op Donderdag den 13den September a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

VAN

diverse COMMISSIE GOEDEREN. (1372)

Op de VENDUTIE

van den 13den September aanstaande,

zal voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

AR / E N°. 282.— Een kist inh. 50 ps. 6/4 gebleekte MADAPOLLAM.

— " — N°. 290.— Een kist inh. 50 ps 6/4 DITO.

min of meer door zeewater beschadigd, aangebragt per het Nederlandsche schip *Ida Maria de Raath*, kapitein De Boer.

(1371) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

Op de VENDUTIE.

Van den 13den September a. s.

Zal nog worden verkocht:
PUIKE MEEL.
GOEDE BOTER.
" ALE in vaten van 4 dozijn.
27 dozijn ouden COGNAC.
Eén kist WILD in blikken van Alberdingk Thijm.
Een do. diverse SOEPEN. do.
Twee do. KOEKEN. do.
49 dozijn MONSTERFLESCHJES.
Lange en korte WASKAARSEN.
BROODSUIKER, BITTER, SNUIF, POSTPAPIER.
Twee stellen Electro plated SPIJS-DEKSELS.
Een welluidenden PIANINO.
Een do. PIANO, van Sassenhof.
Lange TREKZAGEN, enz.

(1388) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

Op de VENDUTIE

van den 13den September a. s.,

zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:
Eene partij van circa **50** picols AFGESLOOPT rood BLADKOPER, afkomstig van het Nederlandsch schip *Allegonda Jacoba*, Kapitein B. C. Peukhoudt.

(1389) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

---

schen, dankte zij in stilte voor een genot, grooter dan ooit vorstelijke eer of rijkdom haar geschonken had, het genot om gelukkigen te maken, die haren naam zegenen zouden en die haar een gedenkteeken in het hart wilden oprigten, schooner dan de kunst dit immer vermogt.

„Wat is er nu weder gaande?" vroeg moeder Gompers, als Bartel ademloos binnenstoof om zijne ouders het nieuws te vertellen.

„Goede tijding!" zeide Bartel, en zijn verhaal van het gebeurde werd onophoudelijk afgewisseld door den lof der prinses, die dit alles zoo goed had weten te bewerken. En er was vreugde ook in het eenvoudig gezin, dat hartelijk deelde in het geluk van den voormaligen huisgenoot.

„Zoo goed een einde," zeide Gompers, „had ik mij niet durven voorstellen; maar nu zal de eerwaarde Wel-sius toch wel moeten toestemmen, dat deze menschen bij elkander moesten wezen, en dat, hoop ik, zal den man wat meer rust geven."

„Maar, vader!" hernam de oude vrouw, „zou onze vriend zijne roomsche dwalingen nu ook laten varen, anders jammert het mij waarlijk nog van die arme jonkvrouw?"

„Hoe zou ik dat kunnen weten moeder!" was het antwoord, „maar wat ik wel en zeker weet is, dat als de man maar een goed christen is en blijft, hij niet bezorgd behoeft te zijn of hij zijne vrouw wel gelukkig zal maken."

DE GEANNONCEERDE VERKOOP.

Van het Nederlandsch Indische Barkschip

ANTOINETTE,

groot **123** koijangs, met deszelfs

INVENTARIS,

zal alsnu plaats hebben.

Op Donderdag den 13den September a. s.

des morgens ten 10 ure.

Nadere informatien te bekomen bij

(1382) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

Op de VENDUTIE

van den 13den September a. s.,

zal nog ter sluiting van rekening worden verkocht:

Eenen **Factuur IJzerwerk;**

bestaande uit:

Beste duimhaugers, lo de **krammen, windhaken** van verschillende grootten, **vleeschhaken, Ringen, Beursloten, Kast-** en **Ladensloten, grendel sloten, ruwe kist sloten, kruk sloten, verlakte krukken** met **platen, paarden kettingen,** enz. benevens **eenige kist** en **Timmermansgereedschappen.**

(1412) D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Op de VENDUTIE

van den 13den September a. s.

zal nog worden verkocht:

Een STOOMKETEL van circa 18 voet lang.

VERDERS:

15 grooten kranjangs SUIKER, Samarangsche KAINS en SLENDANGS, soga HOOFDDOEKEN en KAINS, enz.

(1413) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

VENDUTIE

tegen 4% vendusalaris.

OP Dingsdag den 25sten September a. s.

voor rekening

VAN

ADAM & CO.

DOOR EN IN HET LOCAAL VAN

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

VAN

EEN ENGELSCH FACTUUR

bestaande uit:

Karpetten en **Alcatieven** } van geheel nieuwe dessins.
Toilet spiegels met en zonder marmeren Bladen.
Parfumerien.
Bruine windsorzeep.
Violet poeder. (*Beduk.*)
Zadels met hoofdstellen compleet.
Wagentuigen met pleet gemonteerd voor **2** en **4** paarden.
Imitatie leder.
Kapieder.
IJzeren ledikanten voor één en **2** personen.
Gedrukte **Jaconets.**
Fijn gewerkte **dames zakdoeken** en **kragen.**
IJzeren veldbedden.
IJzeren geldkisten.
200 kistjes **zeep,** geschikt voor huisselijk gebruik.
Merinosche **Heeren** en **Dames borstrokken.**
do. **onderbroeken.**
Witte en gestreepte **katoenen borstrokken.**
Voet- bankjes.
Cordingoed.
Glimmend katoen.
Dubbelloop **Jagtgeweren** in mahonijhouten kistjes, **compleet.**
Engelsche **kaas** en **wortelen** in blik.
do. **mosterd.**
25 kistjes **gemberwijn.**
Franjes.
Onderrokken.
Japonnen.
Spelden.
Batist.
Passerdoozen.

VERDERS:

25 kisten **champagne.**
Spiegels van verschillende grootte met vergulde en verzilverde lijsten.
Fransche **modewaren.**
Bloemen en **coiffures.**

GOUDWERKEN,

bestaande uit:

Bracceletten, broches, oorbellen, hemdsknoopen, medaillons, enz.
Amerikaansche **mécanique klokken.**
Rhénoscéros hoorns.

Engelsche **medicijnen** in mahonijhouten kistjes, met **boekjes** tot aanwijzing van het gebruik.

EN

Een pas aangebragte **pianino,** van *P. de Ruijter et fils*, à Breda.

Alles daags te voren te bezigtigen.

Bijgebragte goederen worden niet aangenomen. (1342)

HOUTVEILING TE KEDIRIE

op Woensdag den 26sten September aanstaande,

des morgens te 10 ure,

door tusschenkomst van het vendu-kantoor

van

HONDERD STUKS MEESTAL GAVE

DJATIE BALKEN

van verschillende dimensien.

De verkoop geschiedt op het gewoon crediet van drie maanden.

(1411) **SIE BANSOEIJ.**

HOUT VENDUTIE

Op een nader te bepalen dag

zullen ondergeteekenden op hunne stapelplaats tusschen kampong *Bandaran* en het fort *Prins Hendrik* verkoopen:

915 STUKS BALKEN

geschikt voor huis- en scheepsbouw, en afkomstig van de houtaankap *Gedong-Panie.*

(1393) **B. KOPERSMIT & CO.**

HOUT VENDUTIE

Op een nader te bepalen dag in het begin van September.

zullen door ondergeteekende op hunne stapelplaats bij de *Kampong Bandaran* in publieke VENDUTIE worden verkocht.

1200 STUKS BALKEN

geschikt voor huis en scheepsbouw.

(1241) **B. J. VAN ECK & CO.**

OP EEN NADER TE BEPALEN DAG,

ZAL DOOR

HAYE & CO.

Kaliemaas, hoek Kebulen.

Vendutie worden gehouden van VERSE GOEDEREN: Goed onderhouden MEUBELEN als: BANKEN, TAFELS, STOELEN, CONSOLE-KASTEN, KNAPEN, IJZEREN- en HOUTEN LEDIKANTEN, LAMPEN, BUFFET, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, *Eene groote partij* ROOD BLADKOPER en HOUTEN, HOUTWERKEN, AFBRAAK VAN SCHEPEN, en wat verder te voorschijn zal gebragt worden.

Goederen kunnen bijgebragt worden. (1377)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

STOOMBOOT SEMARANG

Kapitein S. Valentijn.

Vertrekdagen gedurende de maand September.
den 7 *September* naar **Samarang** via **Batavia.**
den 23 " " " "
Nadere informatien te bekomen bij

de agenten

(1344) **ALIM & CO.**

HET STOOMSCHIP MACASSAR,

Kapitein KULLER.

Vertrekt naar **Batavia** via **Samarang,** *op Woensdag den 12den September.*

Adres bij

(1365) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP PADANG.

KAPITEIN GUIJOT.

vertrekt naar de **Molukkos** via **Macassar, Timor Koepang** en **Delli,** *op Zaturdag den 15den September.*

Adres bij

(1408) **W. CORES DE VRIES.**

STOOMBOOT PRINS VAN ORANJE

zal van hier

DIREKT

naar BATAVIA

vertrekken op aanstaanden Zaturdag den 15 dezer. — Voor passage of vracht adressere men zich bij

SOERABAYA, MAJOR MATZEN & CO.

10 *September* 1860. (1404)

VERTREK VAN SCHEPEN.

ELECTRA

Kapt. H. WEGMAN.

Met bovengenoemd, door dezelfs vlugge reizen bekende, clipperschip wordt eene uitmuntende gelegenheid aangeboden voor Passagiers naar **Nederland.**

Het schip is voorzien van eene allergemakkelijkst ingerigte kajuit en buitengewoon groote hutten, vaart een geexamineerden Doctor, en zal vermoedelijk in de laatste helft der volgende maand, repatrieren.

Alle verdere informatien zijn te bekomen bij de agenten MACLAINE WATSON & Co. te *Batavia* en alhier bij

(1390) **FRASER EATON & CO.**

MACASSAARSCH WEEKBLAD.

De ondergeteekenden zijn van voornemen, met primo Januarij 1861, een **Weekblad** uit te geven onder bovenstaande titel.

Het blad zal iederen Zaturdag verschijnen in folio formaat en bevatten onder anderen:

1 De officieele bekendmakingen van het Bestuur van *Macassar.*
2 Gouvernements beschikkingen en besluiten.
3 Nieuwstidingen en Landmail berigten.
4 Aankondigingen en Advertentien.
5 Handels- en Scheepsberigten, enz. enz.

terwijl de ondergeteekenden zich bereid verklaren, alle ingezonden stukken van welken aard ook, mits niet strijdig tegen de wet, in hun **Weekblad** op te nemen.

Zij die belang stellen in de bekendheid met het opgegevene, worden door ons beleefdelijk uitgenoodigd daarvan door hunne inteekening te doen blijken.

Men houde zich overtuigd dat zij het aan moeite noch vlijt zullen laten ontbreken, om van hetgeen op het gebied van vooruitgang belangrijks voorvalt, aan hunne inteekenaren getrouwe mededeeling te doen.

De ondergeteekenden vertrouwen dat hunne poging, om een in alle opzigten nuttig blad te vestigen genoegzaam zal worden ondersteund — zal dat **Weekblad** worden, hetgeen de ondergeteekenden zich voorstellen, dan is eene algemeene deelneming noodig — zij roepen die thans in en bevelen hun uit te geven **Weekblad** minzaam in de belangstelling van het publiek aan.

Prijs per jaar bij vooruitbetaling, voor *Macassar* 12.—
" " " " buiten " 15.—
" " " " voor *Nederland* 18.—

Met abonneert zich te *Soerabaya* bij de Heeren LE ROY & CO.

MACASSAR, V. EEKHOUT & CO.

den 1sten September 1860. (1395)

DEBITEUREN AAN DE FIRMA L. W. VAN DER ZWAAN & CO in liq.

worden beleefd verzocht hun debet aan te zuiveren om zich voor geregtelijke vervolging te vrijwaren.

De liquidateur,

(1405) A. VAN DEN BROEK.

Wordt gevraagd:

Een bekwamen Boekdrukker (Inlander of Chinees.)
Twee " Letterzetters.

Adres met *franco brieve* bij

W. EEKHOUT & CO.

(1385) *Macassar.*

De ondergeteekende heeft de eer bekend te maken, dat hij eene **Toko,** en **Commissie huis** opgerigt heeft in de *Gadotten*, vlak over *Tjotangan No.* 1, alwaar hij voor matige prijzen aflevert, en tegen zeer billijke conditien de facturen in commissie verantwoordt.

SOERABAIJA M. H. HALEWIJN.

1 *September* 1860. (1406)

SAMARANGSCHE-SCHOUWBURG LOTERIJ.

Heele- Halve en Kwart Loten

te bekomen ten kantore van den Heer VAN NOORD BORSKI,

(1360)

PHOTOGRAFISCH

PORTRETTEN ATELIER

VAN

C. C. F. PERRET.

Portretten op papier en glas, in diverse soorten van lijsten en étuis. (1082)

Bij de Agenten te Soerabaija

VAN DE

OOST-INDISCHE ZEE EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

gevestigd te Batavia,

is thans gelegenheid tot het onmiddelijk verzekeren tegen gevaar voor Zee en Brand.

SCHIMMELPENNINCK & CO.

(1214) *Agenten.*

EEN HUIS in de *Kaliesosok* N°. 2, te bevragen bij Mevr. de Wed. VAN HAASEN. (1403)

OP NIEUW ONTVANGEN.

Prachtig **geborduurd neteldoek** met **randen** voor **venstergordijnen.**
Gaze à massé met **do. do. do.**
Geruit, gestreept. gebloemd en **gedamasceerd klamboegoed.**
Voeringgaas.
Prachtig **gemoireerde zijde.**
Effen en **gebloemde do.**

(1409) **D. MAURITZ MARTENS.**

BIJ LEROUX & CO.

Op bestelling verkrijgbaar,

SAUCIJSENBROODJES, per dozijn *f* 4.—
DITO getruffeerd " " " 8.— (1398)

VERSCHE MACASSAARSCHE

ROODE VISCH.

L. W. VAN DER ZWAAN.

(1402) *Heerenstraat.*

DOMMEKRACHTEN dubbel en enkel werk, IJZEREN BOGT- en OPLEGSCHARNIEREN, INSTEEK- en OPLEG DEURSLOTEN, SPANJOLETTEN, gegalvaniseerd PLAATIJZER, ZINK in groote bladen, ASPHALT VILT in rollen, MUURTEGELS, VENSTERGLAS, droogе en gemengde VERWWAREN, LIJNOLIE, TERPENTIJN, VERNISSEN, BRONZEN, KOPER- en IJZERGAAS, te verkrijgen bij:

(1399) L. G. VAN LAKERVELD & CO.

UITMUNTENDE MANILLA CIGAREN

van 1854.

@ *f* 55 per mille compt.

(1416) KARTHAUS & MELCHERS.

LEROUX & CO.

zijn ruim voorzien van besten zuiveren

FRANSCHEN TAFELWIJN,

tegen *f* 10.— het dozijn. (1397)

OP BESTELLING:

PUIKE ROODE VISCHJES

EN

ECHTE HAAR-OLIE.

W. EEKHOUT & CO.

(1384) *Macassar.*

ONTVANGEN

PUIKE HOLLANDSCHE WIJN-AZIJN

op fust.

(1387) GEBR. VAN DELDEN.

PAS ONTVANGEN

geassorteerde

ENGELSCHE BISCUIT

in $1/1$ en $1/2$ Blikken.

zuivere

POEDER CHOCOLADE

GEMBER

en

HOLLANDSCHE WIJN AZIJN.

(1400) bij

G. H. GREEVE.

PAS ONTVANGEN

PUIKE ZOETE MELKSCHE KAAS.
" LEIDSCHE DO.
" VERSCHE BOTER.
" HAMMEN.

(1410) **D. MAURITZ MARTENS.**

PAS ONTVANGEN

LEDEREN

MAILKOFFERS

BIJ

(1333) **HOUTBECKERS.**

OP NIEUW ONTVANGEN

ROB

BOYVEAU LAFFECTEUR.

De plantensiroop van DR. BOYVEAU LAFFECTEUR, welker echtheid wordt gegaraandeerd, is bij de ondergeteekenden verkrijgbaar tegen den zeer verminderden prijs van *f* 5.— per flesch van 16 oncen **ad contant.**

De geneeskrachtige eigenschappen van den **Rob** in alle ziekten die voortspruiten uit onzuiverheid van het bloed, is, zelfs in de hardnekkigste kwalen, zóó zeer bewezen, dat dezelve geene aanbeveling meer behoeft.

(1388) LE ROY & CO.

WISSELS OP NEDERLAND.

bij

het Agentschap van de Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij. (1217)

Nederlandsch-Indische

ZEE- EN BRAND-ASSURANTIE

MAATSCHAPPIJ.

Bovengenoemde MAATSCHAPPIJ is vooridurend bereid tot het sluiten van verzekeringen tegen brand op **Woon- en Pakhuizen, Meubilair, Koopmansgoederen,** enz., alsmede op **Fabrieken** en **Industrieele Etablissementen.**

Informatiën te bekomen bij de Directie te Batavia en bij hare Agenten de Heeren:

B. KOPERSMIT & CO. te *Samarang,* en
FRASER EATON & CO. te *Soerabaija.*

Namens de Directie:
WIGGERS VAN KERCHEM, *Direkteur.*
F. H. TIEDEMAN, *waarnemend* "

(797)

PAS ONTVANGEN

PUIKE ZOETEMELKSCHE KAAS.
ID. LEIDSCHE ID.

Bij

L. W. VAN DER ZWAAN.

(1417) *Heerenstraat.*

HOLLOWAY PILLEN en ZALF.

Zijn voorwaar een wonderbaar geneesmiddel voor alle ziekten waaraan men in het eiland Java onderhevig is.

— Alle klassen en standen der maatschappij, wanneer het klimaat hun ziek maakt, nemen hunnen toevlugt tot deze PILLEN met volkomen vertrouwen, want zij zuiveren het bloed, herstellen eene gezonde werking aan de inwendige organen, en geven sterkte aan het gansche gestel wanneer alle andere medicijnen falen. De vrouwelijke kunne in Java schat dezelve zeer hoog als een heilzaam middel zoo wonderlijk geschikt voor haar geslacht in elken ouderdom. Ofschoon zoo krachtig in derzelver uitwerkselen zijn ze buitengewoon zacht en veilig in derzelver actie, en kunnen ze vrijelijk ingenomen worden door personen van het teederste ligchaamsgestel. Dezelve veroorzaken geene de minste storing in de gewone bezigheden en vermaken van den patient wanneer hij dezelve ingenomen heeft.

Ad. *f* 1,— *f* 3,— en *f* 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(1190) **LE ROY & CO.**

BENOEMINGEN, BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT.

van den 5den September 1860, no. 71.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, als lid van het collegie van curatoren van het gymnasium Willem III, dr. P. Bleeker, dirigerend officier van gezondheid der eerste klasse, onder dankbetuiging voor de vele goede en gewigtige diensten, bij de eerste zamenstelling en oprigting bewezen.

WEDERGEPLAATST:

Als kontroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures, C. W. F. Neijs, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

BEVORDERD:

Tot controleur der tweede klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Menado, de controleur der derde klasse J. G. F. Riedel.

BIJ DE HOOFDCOMMISSIE VAN ONDERWIJS IN NEDERLANDSCH-INDIË.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, als president, mr. A. Prins, vice-president van den Raad van Nederlandsch-Indie, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezene belangrijke diensten.

BENOEMD:

Tot president, jhr. mr. H. C. van der Wijck, lid in den Raad van Nederlandsch-Indie.

BIJ DE BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

ONTHEVEN:

Van de verdere vervulling der betrekking van eerst aanwezenden ingenieur in de residentie Rembang, de adspirant-ingenieur L. J. Mulder.

OVERGEPLAATST:

Naar Rembang, om op te treden als eerst aanwezend ingenieur in het gewest van dien naam, de adspirant-ingenieus J. C. Schumm, thans te Samarang.

Naar de hoofdplaats Samarang, om werkzaam te zijn onder de bevelen van den eerst aanwezenden ingenieur in het gewest van dien naam, de adspirant ingenieur S. Verburgh, thans tijdelijk waarnemend adjunct bij het eerste bureau der directie.

BELAST:

Met de tijdelijke waarneming der betrekking van adjunct bij het eerste bureau van de directie der burgerlijke openbare werken de adspirant-ingenieur L. J. Mulder.

Militair Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den directeur van het groot militair hospitaal te Samarang (militair ambtenaar der eerste klasse) P. Bodemeyer.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

GEPLAATST:

Bij het garnizoen te Soerabaija, de officier van gezondheid der eerste klasse G. F. James, thans ter beschikking te Batavia.

OVERGEPLAATST:

Bij de civiel en militair geneeskundige dienst te Telok Betong (Lampongsche districten), de officier van gezondheid der tweede klasse T. H. Eisinger, thans te Kedirie.

Bij de civiel en militair geneeskundige dienst te Kedirie, de officier van gezondheid der tweede klasse A. Rosman, thans te Soerabaija.

Bij de civiel en militair geneeskundige dienst te Klatten, de officier van gezondheid der derde klasse A. C. Langerveld, thans te Weltevreden.

Bij het garnizoens hospitaal te Lahat (Palembang), de officier van gezondheid der derde klasse E. P. Trombrink, thans te Djokjokarta.

Bij het garnizoen te Djokjokarta, de officier van gezondheid der derde klasse B. Schreuders behoorende tot het garnizoen te Wonosobo, thans te Pelantoengan.

Bij het garnizoen te Kedong Kebo, de officier van gezondheid der derde klasse H. J. Wefers Bettink, thans te Soerabaija.

NEDERLANDSCH INDIE.

Soerabaya, den 10den September 1860.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. Stoomschip *Macassar*, de Luit. t/z. Slegt, Dronker, Smits, Majoor Gevers, de hh. Hardes, Duivenbode en zuster, Abcoude, Filoman.

Wij vernemen dat hier per telegram berigt is gekomen van de volgende benoemingen:

Tot secretaris van Pekalongan L. W. D. Monod de Froideville thans secretaris van Madura.

Tot havenmeester te Batavia F. H. C. van Kervel thans havenmeester te Anjer.

Tot controleur der inkomende en uitgaande regten te Samarang, C. Kuhr thans ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Pekalongan.

— Gisteren nacht arriveerden alhier de landmail pakketten overland van Batavia aanbrengende europesche nieuwstijdingen loopende tot 25 Julij wier voornaamste inhoud heden is opgenomen.

— Volgens geruchten zoude de staat van zaken te Banjermasin zeer ongunstig zijn; wij zullen ons echter van alle bepaalde mededeeling dienaangaande onthouden tot wij daaromtrent met eenige meerdere zekerheid kunnen spreken.

Door eene welwillende hand ontvingen wij het volgende ter plaatsing:

Ter zake van het onder eenige Europesche militairen van het garnizoen te Willem I beraamd, doch tijdig ontdekt en door doeltreffende maatregelen verijdeld complot tot opstand, zijn heden morgen aldaar, ingevolge de door den temporairen krijgsraad geslagen vonnissen, in tegenwoordigheid van het gansche garnizoen, ten uitvoer gelegd:

twee straffen des doods met den strop,
vijf straffen met den kruiwagen, en
vijf straffen met detentie.

Alles is in de beste orde afgeloopen.

(*S. C.*)

ALGEMEEN OVERZIGT

van den specialen correspondent van den OOSTPOST.

BINNENLAND.

Ik begin met de vermelding van twee maatregelen van het Departement van koloniën die hier eenen zeer goeden indruk hebben gemaakt, en ook niet missen zullen ten uwent met genoegen ontvangen te worden.

De eerste betreft de oprigting eener ambachts-of industrie school te Soerabaija, welke zich zoo snel ontwikkelende stad, de hoofdzetel der nijverheid van Neêrlandsch-Indie mag genoemd worden. Die school waar theoretisch-onderrigt om niet of tegen zeer lage retributie zal gegeven worden aan allen die het verlangen, zou, wat betreft de opvoeding, in naauw verband staan met het jongens-weeshuis, dat te Soerabaija wordt opgerigt, en wat de practische vorming aangaat, met de rijks-constructiewinkel en de rijksfabriek van stoom en andere werktuigen.

De tweede maatregel is van meer algemeene strekking, en heeft ten doel om, bij alle eenigzins belangrijke garnizoenen of genie-werken, zoowel op Java als op de buitenbezittingen, voor afstammelingen van Europeanen, de zoogenaamde inlandsche kinderen, de gelegenheid te openen tot het aanleeren van eenige ambachten, als daar zijn, het kleêr- en schoenmaken, het geweermaken, smeden, timmeren metselen, zadel-,tuig-en wagen-maken, steen en pannenbakken, vormen, enz. enz. Jongelingen tusschen twaalf en achttien jaren zullen zich daartoe kunnen aanmelden, en eene opklimmende maandelijksche toelage genieten.

Die aansluiting aan het leger zal hen tevens aan orde, tucht- en arbeidzaamheid gewennen. Inderdaad, men mag zich vleijen dat door deze maatregelen velen tot goede machinisten, opzigters, ambachtslieden, enz. gevormd, en gevolgelijk tot nuttige en geachte lieden opgeleid zullen worden, of wel het leger in Indië zullen versterken.

Overgaande tot het politiek overzigt zoo vangen wij aan met de werkzaamheid der tweede kamer. Sedert 10 Julij is zij bij een. Onder de eerste werkzaamheden behoorden eenige vragen van den heer van Hoevell aan den minister van koloniën.

a betreffende de overlegging van de regeling der suikercultuur,

b aangaande de zaak van het suiker-contract, *Bangka*, vragen en antwoorden des ministers luidden als volgt:

De Heer van Hoevell zeide: De kamer herinnert zich de motie van orde onlangs aangenomen. Bij die gelegenheid heeft de minister van kolonien beloofd mededeeling van de door hem voorgenomen regeling aan de kamer. Ik wensch verlof te vragen, om den minister te mogen uitnoodigen thans dit stuk over te leggen.

De tweede gebeurtenis staat met de suikerzaak in een naauw verband. Er is een gerucht dat in het geheele land eene groote ergernis heeft verwekt. Op nieuw zou een gunstbetoon zijn bewezen ten nadeele van 's lands schatkist en tot schade van het algemeen belang. Dat gerucht is tot eenige zekerheid gekomen. Ik geloof dat het pligt is de regering in de gelegenheid te stellen daaromtrent ophelderingen te geven. Ik wensch dus de regering te verzoeken bij de over te leggen regeling der suiker-cultuur te voegen, alle ophelderingen en alle stukken en overeenkomsten betrekkelijk het suiker-contract Pangka, een contract voor eenigen tijd bij een arrest van de regterlijke magt vernietigd, maar waarvan men verhaalt dat het thans weder in het leven is geroepen en op zonderlinge wijze in handen van twee gunstelingen is geraakt.

De heer Rochussen, minister van kolonien, antwoordde: „uit het verslag van het verhandelde in de zitting van eergisteren is mij gebleken dat de geachte afgevaardigde uit Almelo wenscht overlegging van stukken. Ik ben daarom heden in de vergadering verschenen ten einde hem gelegenheid te geven zijn verzoek te herhalen; er scheen toch thans geene sprake van het geven van inlichtingen, slechts van het overleggen van stukken.

Wat betreft de regeling voor de kultuur en de bereiding van suiker, zoo vind ik — ofschoon zij reeds door de staats courant is medegedeeld, zoo dat ik er mij bij zou kunnen bepalen daar naar te verwijzen — geen bezwaar om die regeling aan de kamer over te leggen. Dit echter moet niet worden beschouwd als een blijk, dat ik aan deze kamer de bevoegdheid tot regeling der zaak toeken, maar ik wil haar toch gaarne in de gelegenheid stellen de plaats gehad hebbende regeling te beöordeelen. Ik zal dan welligt in de gelegenheid worden gesteld om aanmerkingen die gemaakt mogten worden, te bestrijden of toe te lichten, terwijl ik dan tevens de blaam zal kunnen opheffen, die men op die regeling geworpen heeft, en kunnen aantoonen dat zij is in het belang der staat en daarbij geene gunsten zijn beoogd of gegeven, naar regtmatige en op toestanden gegronde regelen zijn daargesteld.

En wat in de tweede plaats betreft de overlegging van stukken betreffende de genoemde onderneming, ik ben volkomen bereid die overlegging te doen. Daar toe zal echter eenigen tijd vereischt worden om eene schifting te maken van het al dan niet noodzakelijke, ten einde niet de kamer met noodelooze stukken, maar alleen met datgeen waar het op aankomt bezig te houden, en om dan afschriften van die stukken te doen vervaardigen. Omtrent den inhoud daarvan zal ik niets zeggen, dan alleen dat ik voor mij zelven overtuigd ben dat de kamer, na de stukken gezien te hebben, zal bevinden dat hetgeen daaromtrent is medegeeld onjuist is.

Werkelijk heeft ook heden, 25 dezer, de overlegging der stukken plaats. De regeling der suiker cultuur is niet nieuw, het zijn dezelfde stukken bereids vroeger in de *staats courant* opgenomen. Wat het constract Pangka aangaat, tal van processtukken zijn daarvan vernonden. De slotsom er van is dat de regering meende dat het algemeen belang medebragt om door transactie een eind te maken aan de lang gerekte pro cedures tusschen den heer van Vloten en het Gouvernement De executeriale verkoop der fabriek heeft *f* 206,000 opgebragt Bij de transactie heeft de heer v. Vloten daarvan de helft erlangd en is op nieuw als contractant aangenomen, naar de nieuwelings vastgestelde grondslagen volgens § 25 van welke, wanneer geene bestaande fabriek bij het contract geleverd kan worden, een termijn van twintig jaren wordt verleend. De heer van Vloten heeft vervolgens onder goedkeuring der regering zijne regten en verpligtingen overgedragen aan den heer J. G. A. Gallois. De voorwaarden waaronder die overdragt is geschied, zijn geheel vreemd aan het Gouvernement. Wij treden hier volstrekt in geene beoordeeling, maar deelen slechts mede de korte in houd van de massa overgelegde stukken. Het schijnt echter oppervlakkig dat de heer van Vloten, die de veroordeelde partij was, er niet slecht is afgekomen Na nog eenige voorbereidende werkzaamheden en onderzoekingen te hebben verrigt is de kamer sedert den 16 bezig met den grooten spoorwegstrijd. Eerst werden de algemeene beschouwingen gevoerd waarbij voor en tegenstanders de zaak in haar geheel elk naar zijne zienswijze, uit een zette en het heil of het heilloze van het ontwerp aantoonden. De koloniale financiën kwamen daarbij ernstig ter sprake, omdat meerendeels zoo niet uitsluitend, daaruit de millioenen moesten gevonden worden voor den spoorweg aanleg van staatswege benoodigd, en als men nu lette op de omstandigheid dat ons gewoon budget reeds niet anders sluiten kan dan door een deel van het batig slot der koloniale geldmiddelen, dan kwam de vrees, dat een last van minstens 10 millioen 's jaars gedurende 10 jaren op de schatkist gelegd, al de O. I. baten zou noodig maken, zoodat voor andere uitgaven de weg gesloten, en zelfs aan verbeteringen in Indie die vermeerdering van uitgaven moesten na zich slepen, minder ruim de hand zou kunnen worden geslagen. Hoe dit zij, het rekenen op 10 millioen meer uit de Oost gedurende het eerste tiental taren tot behoeve onzer spoorwegen, is en blijft eene bedenkelijke zaak, ook omdat de hoeveelheid dier O. I. baten toch voornamelijk van de marktprijs der producten afhangt. Er werd dan ook nog tot het laatste toe eene poging aangewend om den aanleg van spoorwegen te verhoeden en te beproeven of de particuliere industrie met staatshulp en aanmoediging de taak niet op zich zou kunnen nemen. Tot bereiking van dat doel, strekte een amendement op art. 1 der wet afkomstig van den heer Thorbecke en 13 andere leden, waaronder ook de heer van Twist, strekkende om te bepalen dat er spoorwegen worden aangelegd in een volgend artikel op te noemen; dat echter van 's koningswege een termijn worde bepaald binnen welken aanvragen om concessie tot aanleg en exploitatie dier wegen geheel of gedeeltelijk bij den minister van binnenl. zaken kunnen worden ingediend. Die aanvragen zouden dan publiek gemaakt worden, en zoo het na onderzoek en overleg met de aanvragers bleek dat de uitvoering kon worden gegund en daartoe de medewerking der staten generaal noodig was, zoo het daartoe vereischt voorstel hun in den aanvang der met September te openen zitting worden aangeboden. Bij gebreke van voldoende aanbiedingen waarop concessie zou kunnen worden verleend, zou een voorstel van wet tot aanleg voor rekening van den staat zoodra mogelijk aan de staten generaal worden onderworpen.

Dat amendement sloot den aanleg van staatswege in het uiterste gevol niet uit, maar wenschte voor af voor goed uitgemaakt te zien of niet de meeste of een deel der veelvuldige lijnen in het ontwerp der regering opgenomen door de particuliere nijverheid kan worden aanvaard.

Dan zou vermeden worden de enorme uitgaaf van het tegenwoordig voorstel met al zijn nasleep van nieuwe staats ambten en met den tijd pensioenen, terwijl overigens de kamer consequent zou blijven aan hare vroegere herhaaldelijk bij groote meerderheid gedane uitspraak, dat zij namelijk geene staatsspoorwegen wilde. Het tegenwoordig ontwerp dat ten gevolge van eene kabinetsverandering in het leven was geroepen, druischte tegen dat herhaaldelijk geuit gevoelen vlak aan, en van daar dan ook dat én in de gewisselde stukken, én bij de discussiën de anti-constitutionele oorsprong van dat nieuwe kabinet werd besproken, bestemd om uitvoering te geven aan het gevoelen der *minderheid* van de vertegenwoordiging, welke strekking men bij meerdere kabinets-veranderingen in de laatste jaren had waargenomen, in strijd met onze constitutionele beginselen, en in haar gevolgen met zich voerende, stagnatie, botsing, gebrek aan overeenstemming met de volksvertegenwoordiging. Het was de heer van Zuylen van Nijevelt, behuwdzoon van den minister Rochussen, die de zaak van dien kant beschouwende, die, hoe ook door familie- en liefdebanden gehecht aan sommige leden van dit kabinet, evenwel geen offer van zijne overtuiging wenschte te brengen en openlijk verklaarde dat het programma van April 1856 (optreding van het ministerie Rochussen) waarin verklaard werd dat de roeping van dat ministerie was, „betere waardering der constitutionele beginselen van den tegenwoordigen tijd"…… verscheurd was! „Het ministerie heeft daarop *geantwoord, dat het niet zou antwoorden*; dat het bij deze gelegenheid de politieke questie zou ter zijde laten, steeds op den voorgrond stellende *de natie wil spoorwegen, hoe dan ook.*

Dat was dan ook het voorname thema van de bestrijders van het amendement (want zeer enkelen waren er, die niet of tegen staatsspoorwegen of tegen de zware financiële last groote bedenking hadden). De natie wil spoorwegen, hoe dan ook. Men wil geen langer uitstel. Er is lang genoeg gedebatteerd, er moet gehandeld worden. Die redenering, of beter dat gevoelen hoorde men zelfs verkondigen door mannen die nog geen jaar geleden het vorig ontwerp, met het oog op de koloniale financiën, ten sterkste hadden bestreden. Genoeg, het amendement mogt niet meer dan 25 stemmen erlangen, terwijl 45 zich er tegen verklaarden. Van dat oogenblik (zitting van 19 Julij) is het beginsel van den aanleg door den staat beslist en al de volgende dagen tot op heden toe, zijn gewijd aan de vaststelling der rigtingen en lijnen, waarvan nu ieder nu de staat toch betaalt, het zijne wenscht te hebben, en dat tracht te verkrijgen bij wijze van amendement op het regerings voorstel. Het is inderdaad een *lijntjes trekken* dat het een aard is. Tot nog toe echter zijn al die amendementen, die het plan nog kostbaarder zouden maken, in het water gevallen en wordt nu over een paar dagen getwist over de ernstige questie welke de verbinding in het midden des lands, in verband tot de rivier-overgangen en de daaraan verbondene overbruggingen, en in verband tot de beste verzekering van het internationaal en het binnenlandsch verkeer de beste zij.

De details van dat geographisch-technisch-waterbouwkundig en mercantiel debat kan ik u hier geruat bespareren onder verwijzing des noods naar de breedvoerige verslagen de overland — editie der Nd. Rott.- Courant. Ik vermeld hier alleen dat de uitslag heden is geweest, dat al de amendementen op één na zijn verworpen of ten gevolge der aanneming van dat eene kwamen te vallen. Door dat aangenomen amendement zal het noorden met het zuiden verbonden worden

(in plaats van Maasbergen langs Amerongen, Tiel en 's Bosch tot Boxtel) te Utrecht als centraalpunt en van daaruit langs Kuilenburg, Zalt-Bommel, 's Bosch tot Boxtel, en van daarverder gelijk in de regeringsvoordragt, naar Duitschland en Belgie Hiermede zijn nog niet alle lijnen afgeloopen, blijvende er nog over die van Rotterdam, over Dunt en Moerdijk naar Breda, zonder overbrugging van het Hollandsche Diep en de Noord-Hollandsche lijn naar het Nieuwe Diep. Dan blijft nog over de bepaling der punten waar gelijktijdig met den bouw zal aangevangen worden en wie met de exploitatie zal belast zijn, waaromtrent een amendement van den heer van Bosse is ingediend om de geheele exploitatie aan de staatsdienst te onttrekken.

Met de spoorwegen staan in naauw verband de sedert lang besprokene verbetering der waterwegen van Amsterdam en Rotterdam naar zee, d. de doorgraving van Holland op zijn smalst, en de doorgraving van den hoek van Holland tot in de Maas. De regering heeft ten stelligste verklaard dat het haar volle ernst is om ook die zaken aan te vatten. Een en ander wordt berekend op p. m. *ƒ* 20.000,000 met inbegrip eener bijdrage van Amsterdam. De regering moet ook nog de emancipatie der slaven in de West tot stand brengen à raison van cr. 15 millioen. Gij ziet, wij deinsen voor geene uitgave terug. De regering verlustigt zich in een *embarras des richesses*. Mogt het einde alles ten goede bekroonen, maar er zijn eenige hollandsche spreekwoorden, die op onzen tegenwoordigen toestand nog al toepasselijk zijn als: b: v: die te veel hooi op zijne vork neemt, enz! die het onderste uit de kan wil hebben, enz:

Hoe dit zij, de heer van Hall heeft de voldoening Nederland als equivalent voor zijne vrijwillige leening van 1844 een stel staatsspoorwegen te hebben gegeven voorloopig op het papier, en een jaarlijksche twistappel bij elke begrooting over het toefjaar der 10 millioen. Het is dan ook reeds door een der leden in de kamer gezegd, dat men elkander toefluistert dat er van de algeheele uitvoering van het plan niets komen zou, dat het niet ernstig gemeend was, en dat als later de geestdrift wat bekoeld zou zijn, de werkdrift wel verminderen zou.

Met de spoorwegen, die naar het zich laat aanzien bij eindstemming tegen het einde dezer of het begin der volgende week zullen worden aangenomen, stoomen onze afgevaardigden huiswaarts.

Althans gisteren is besloten om behalve eenige weinig omvangrijke zaken (het voorstel tot enquete over de wateraftapping op de Maas en de verhooging van het budget van oorlog voor 1860 om tot het normaal cijfer van cc. 12 millioen te komen) de werkzaamheden zullen afloopen, zoodat volgens besluit met kleine meerderheid genomen, de regtelijke organisatie in dit zitting jaar niet zal behandeld worden.

Ofschoon de haast bij dit onderwerp, dat aangenomen zijnde, eerst wel in 1862 in werking zal worden gebragt, niet zoo overwegend groot is, is de beslissing toch te bejammeren, omdat dit ontwerp geheel gereed voor de discussie was, en omdat deze minister het problema schijnt te hebben opgelost aan 7 of 8 voorgangers mislukt, om voor eene nieuwe regtelijke inrigting eene voldoende meerderheid in de tweede kamer te erlangen. Hij heeft dan ook bij de onlangs ingediende memorie van beantwoording op het voorloopig verslag der afdeeingen, zijn stelsel in deze hoofdpunten kunnen volhouden en daarentegen op ondergeschikte punten in den geest van het verlangen der kamer, verbeteringen gebragt.

Zoo als gezegd, eerlang gaat de tweede kamer uit een. Daar de aanneming der spoorwegen bij beide kamers te voorzien is, kan van ontbinding der vertegenwoordigers geen spraak meer zijn. Een wapenstilstand tusschen kamer en ministerie is gesloten en om tegen de nieuwe zitting nieuwe toebereidselen tot den strijd te maken, want, het schemerde in de beraadslagingen over de spoorwegen reeds door politiek vertrouwen genietdat kabinet en speciaal de minister president niet. Openlijk heeft de heer de Brauw den 4 Julij gezegd:

„Ik kom er rond voor uit, in dit kabinet stel ik geen volkomen vertrouwen, omdat ik weinig politiek vertrouwen stel in den man die aan het hoofd er van staat. Ik zal in geen discussie daaromtren treden; later zal er misschien gelegenheid zijn dit punt te behandelen, maar ik reken, dat ik van de politiek van het oofd van dit kabinet sedert 1853 zoó veel gezien heb dat ik onmogelijk vertrouwen in hem stellen kan. Maar dit zou mij niet beletten om het wetsontwerp aan te nemen als ik mij er mede vereenigen kon, als het naar mijn oordeel goed was." De minister van Hall heeft daarop geantwoord dat hij zich dit moest getroosten, en daaronder ook zeer getroost was.

„Mij is de reden bekend, en ik geloof dat de groote meerderheid van deze vergadering de gronden zou billijken van het gedrag dat mij zijn vertrouwen heeft doen verliezen."

In mijnen vorigen is gewezen op het adres der tabakshandelaren te Rotterdam hunne bezwaren en bezorgdheid aan den minister van koloniën mededeelende over de belemmering van de vrije tabaks-cultuur te Rembang. De minister heeft daarop het volgende geantwoord:

Gelezen hebbende een adres dd. Rotterdam Junij 1860, van de Gebroeders Nothom en 69 anderen reeders, kooplieden, grossiers, fabrikanten en makelaars, belang hebbende bij de cultuur van, en den handel in Java tabak, houdende mededeeling van hunnen vrees dat, ten gevolge van hen door de regering aan de ambtenaren en aan de inlandsche hoofden te kennen gegeven wil om *vrijen arbeid noch aan te moedigen, noch tegen te werken*, de bovengemelde cultuur en handel worden bedreigd, met verzoek dat de tak van welvaart waarop zij de aandacht vestigen zoowel hier als in Indie niet slechts niet worde belemmerd, maar veeleer worde ondersteund en aangemoedigd.

Heeft goed gevonden:

1° etc.

2° aan de adressanten voornoemd, in beschikking op hun boven omschreven verzoek, bij extract dezer te kennen te geven, dat van hun adres afschrift is gezonden aan den Gouverneur Geneal van Nederlandsch Indie, ten einde op den inhoud, voor zooveel noodig, acht te slaan, en dat, terwijl overigens de regering het belang van de cultuur en van den handel in Java tabak ten volle waardeert, het geenszins in hare bedoelingen ligt, vrijen arbeid of vrijwillige overeenkomsten tolevering in het minste te belemmeren.

's GRAVENHAGE 9 Julij 1860.

Dit antwoord heeft weder polemiek uitgelokt. Het orgaan der partij van teruggang, de *Nederlandsch Indie*, vindt het magtig mooi. De tegenovergestelde rigting beschouwt het standpunt des ministers, *geene belemmering aanbrengen*, in strijd met art. 60 van het regerings reglement dat *aanmoediging* der ondernemingen van landbouw en nijverheid gebiedend omschrijft, en ziet men in deze handelingen een bewijs te meer van de zucht des ministers om den vrijen arbeid te fnuiken.

Als eene bijdrage tot de questie van den vrijen arbeid kan hier nog welkom zijn de mededeeling dat in de BIJDRAGEN TOT DE TAAL-, LAND- EN VOLKENKUNDE IN NED. INDIE uitgegeven door het koninklijk institut te Delft (3e deel, 1e stuk, nieuwe volgreeks) een verslag voorkomt van een gehouden plaatselijk onderzoek omtrent de indigo-cultuur en bereiding door particulieren, in de residentie Djocjokarta, door den controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures G. van Beest Holle dd. 31 Maart. Het stuk is eene doorgaande lofrede, *geene aanprijzing*, van den vrijen arbeid op Java, daar het aantoont hoe vrije arbeid daar mogelijk is, en wat die vermag in vereeniging met Europesch kapitaal en vrije industrie. Het toont wijders aan hoe, onder toepassing van vrijheid en particuliere nijverheid, eene cultuur die in de Gouvernementslanden zulke slechte resultaten leverde, dat zij grootendeels is moeten worden ingetrokken, gedijen en bloeijen kan. De schrijver wijst er bepaald op dat alle werken waarvan in zijn verslag sprake is, in vrijen arbeid worden uitgevoerd door betaalde koelies, welke zich op de landen ophouden en die ook tegen een bepaald loon hunne diensten aanbieden, en zegt ten slotte met nadruk dat de particuliere planters het bewijs leveren dat veel goeds kan worden gesticht, ook al is de drijfveer eigenbelang, zoodra deze met algemeen belang is verbonden.

Ik besluit met dit binnenlandsch overzigt in verband te brengen met de treurige mare waarvan het buitenlandsch overzigt de gruwelijke bijzonderheden bevat, slagting der christenbevolking in Syrie. Ook onze consul te Damascus is daarbij vermoord, hetgeen aanleiding gaf in de tweede kamer om den minister van buitenlandsche zaken inlichtingen te vragen. Het antwoord des ministers komt hierop neder het feit, die moord, is helaas waar, blijkens een uit Smyrna ontvangen telegram, maar overigens zijn er geene Nederlanders te Damascus gevestigd. Wat de vraag betreft of er maatregelen worden genomen tot handhaving onzer nationale waardigheid zal de regering, doordrongen van het gewigt der zaak met klem en *nadruk* op eene genoegdoening aandringen, en de minister durft zelfs borg blijven voor eene voldoende satisfactie. Op de vraag of er maatregelen worden genomen tot bescherming onzer landgenooten, antwoordde de minister dat dadelijk order is gegeven dat de schepen in de Middellandsche zee die te Maltha verwacht worden of zich daar bevinden, onverwijld naar Bayruth moeten vertrekken en niet eerst naar Alexandrie stevenen. Op de laatste vraag of er maatregelen worden genomen ter voorkoming, zoo veel mogelijk, van verdere gruwelen, zoo is het verlangen der regering dat onze vlag tot bescherming en beveiliging moge dienen voor allen die het mogten noodig hebben. Maar, even als gedurende den Griekschen opstand, onze marine vreemd gebleven is aan politieke combinatien, vreemd aan de coalitie die de zeeslag van Navarino ten gevolge heeft gehad, zoo wenscht ook nu de regering dat onze tusschenkomst het karakter behoude van eene bloot philantropische tusschenkomst, zonder politieke bijoogmerken. De heer Schimmelpenninck die de vragen tot den minister gerigt had, heeft zijn dank en tevredenheid te kennen gegeven over dat antwoord, en de zaak verder aan de ernstige aandacht der regering aanbevolen.

BUITENLAND.

Was in den laatsten tijd de algemeene aandacht op de zaken in Italie gevestigd, en bleef men steeds in levendige spanning verkeeren omtrent den loop dien de omwenteling daar zoude nemen, in de jongste dagen is daarin eenige verandering gekomen, en terwijl nog donkere wolken den Italiaanschen horizon benevelden, werd op eenmaal het zwerk in het oosten van Europa bloedrood gekleurd. De zienswijze van prins Gortchakoff, door hem voor eenigen tijd in eene nota aan de groote mogendheden medegedeeld, heeft zich op eene allertreurigste wijze bevestigd. Schrikkelijk en hartverscheurend zijn de verhalen van al de gruwelen die in de laatste tijden door de Drusen op de Maronitsche Christenen zijn gepleegd onder het oog der Turksche overheden zelve, die er zich weinig om schenen te bekommeren hoe de christenen door de heidensche Drusen werden behandeld. In de omstreken van Saïda zijn de wegen als bezaaid met de lijken van christenen,... monniken en leeken zijn ter dood gemarteld,... tallooze aanzienlijken van al hunne bezittingen beroofd. En het is nog niet gebleven bij deze tooneelen van onbeschrijfelijke wreedheid en verdelgingswoede. Vijf en veertig duizend christenen zijn ten zuiden van Herovan door eene groote overmagt van Druzen en Muzelmannen ingesloten, waar hun leven ernstig wordt bedreigd. Te Bayruth worden honderden gekwetsten verpleegd die het bewijs geven van der Drusen grove wreedheid. Daar vindt men vrouwen van welke men de handen heeft afgekapt, mannen wier armen en beenen door mokerslagen zijn verbrijzeld, kinderen welker neus en ooren zijn afgesneden, en die alleen door de Drusen werden in leven gelaten ten einde hen ter prooije te geven aan de duldelooze smarten en het lijden die van die verminkingen het onvermijdelijk gevolg moeten zijn. De Turksche authoriteiten spelen daarbij een ellendige rol, te verachtelijker dewijl zij zelfs den moed niet hebben om voor hunnen haat tegen de Maroniten en Europeanen uit te komen, dan wel dien haat opzettelijk verbergen ten einde de christenen te beter te misleiden en hen dan weerloos aan hunne moordenaars over te leveren. Ook te Deïr-el-kamar ging de huichelary der Turksche overheden alle grenzen te buiten. De Turken rukten namelijk de plaats binnen; zij waren 1000 man sterk, van geschut voorzien, en onder bevel van Tahir Pacha. Uit vrees voor het lot dat hen van de in aantogt zijnde Drusen wachtte, wilden de ingezetenen naar de kust vlugten, doch Tahir Pacha wilde dit niet gedoogen en liet verscheidene dagen achtereen omroepen dat de christenen niets hadden te vreezen,... dat hij met zijne duizend man en artillerie, zijne eer en hoofd borg stelde voor der christenen veiligheid, zoowel wat betrof hunne goederen als hunne personen, en dat ieder die het wagen zou hen in het minst te verontrusten, door hem ten strengsten zou worden getuchtigd. De christenen lieten zich door des Turks onvergelijkelijke laagheid in den val lokken en bekochten hun goed vertrouwen met hunnen ondergang. Naauwelijks toch waren de Drusen gekomen of Tahir Pacha consigneerde zijne troepen in de casernen, liet de Drusen ongehinderd de stad binnendringen, en duldde het lijdelijk dat eene algemeene slagting onder de christenen werd aangerigt. Ongerekend de vrouwen en kinderen werden 2100 weerbare mannen bij die gelegenheid vermoord, en beden noch gesmeek konde de Turken tot eenige hulp bewegen. Aan hen die daarvoor aanzienlijke sommen konden betalen, boden zij eene schuilplaats aan in de casernen, en ruim vijfhonderd christenen, meest knapen en meisjes door hunne ouders daarheen gebragt, werden aldus opgenomen, maar naauwelijks hadden allen betaald, of de Turken zelve openden de toegangen tot hunne schuilplaats en riepen de Drusen binnen om een niet beschrijven tooneel van lage, onmenschelijke wreedheid aantereglen. Van de vijfhonderd die zich gered waanden ontkwam geen enkele. Daarop namen toen de Turksche soldaten zelf deel aan de plundering, hielpen de christenen opsporen die zich nog hier en daar verborgen hielden, en in tegenwoordigheid van al de hoofdofficieren werd een huis in brand gestoken waarin 300 christenen de wijk hadden genomen, en die allen kwamen op de erbarmelijkste wijze in de vlammen om het leven. Eindelijk, bij gebrek aan slagtoffers, hield het moorden op, en Deïr-el-kamar was uitgemoord op eene enkele christin na, die in wilde vlugt het gebergte had bereikt om daar hulpeloos en zonder voedsel als radeloos rond te zwerven. Uren ver in het rond lagen de lijken verspreid; geen enkele Maroniet was meer in het leven.

Is het te verwonderen dat de beschrijving van zoovele schanddaden en gruwelen eenen pijnlijken weergalm vond in de harten van het geschokt Europa? maar ook is het te verwonderen dat de dagbladen niet slechts in jammerklagten uitbreken, maar ook in het belang der christelijke beschaving eene interventie wenschen in het leven te roepen? De moordtooneelen in Syrië en Damascus, in welke stad zelfs de Nederlandsche consul werd vermoord, kunnen niet ongestraft blijven. De sultan begreep het en zond zijn vertrouweling Fuad Pacha naar de plaats des onheils en droeg hem het bevel op over eene aanzienlijke magt, die sommigen op 16,000 man begrooten. Intusschen drong hij bij de engelsche en fransche regeringen er op aan dat zij zich op zijnen ijver tot beteugeling van den opstand zouden verlaten, terwijl hij hun de schitterendste voldoening beloofde. Maar welke genoegdoening de sultan moge willen geven, welke ontschuldigingen hij moge aanbieden, en welke zekerheid hij moge stellen, het is niet denkbaar dat de groote mogendheden zich daardoor zullen laten afleiden van hun voornemen om eene sterke zeemagt naar de wateren van Syrie te zenden om de niet-mohammedaansche inwoners aldaar te beschermen.

Er zijn er die nog aan deze interventie twijfelen, gedeeltelijk omdat daardoor Rusland zou worden aangemoedigd om zich ook in de Donau vorstendommen te doen gelden, gedeeltelijk omdat daardoor eene gelegenheid zou worden gecreëerd ter bevordering van Napoleons lang gekoesterde plannen ten opzigte eener verdeeling van Turkije, en eindelijk ook omdat het eene terzijdestelling zou zijn van Englands stellige plannen om Turkije's neutraliteit en integriteit met ernst en nadruk te zullen handhaven. Doch waar zoovele gruwelen door de Turksche overheden worden gedoogd is de tijd voor diplomatieke nota's ten einde, en mag de krachtige hand niet meer worden terug gehouden Het bevestigt zich dan ook al meer en meer dat de groote mogendheden in gemeenschappelijk overleg zullen handelen, en zeker mag men waarde hechten aan de verklaring van Lord John Russell, in de zitting van het Lagerhuis van den 23, waarbij hij, in antwoord op eene interpellatie van den heer Ferguson, heeft medegedeeld dat Engeland, Frankrijk, Pruissen, Rusland en Oostenrijk eene overeenkomst hebben geteekend tot het zenden van europesche troepen naar Syrie.

En aan deze verklaring meenen wij dan ook meer geloof te moeten hechten dan aan het gerucht dat Engeland te Constantinopel alle pogingen zal aanwenden om die expeditie zooveel mogelijk te vertragen; ten einde zoo doende de Porte gelegenheid te geven om de rust zelve te herstellen. Het is waar dat Engeland ongaarne ziet dat Frankrijk eene talrijke legermagt naar Turkije zendt, omdat Napoleon niet gewoon is een punt dat hij eenmaal bezet heeft spoedig te ontruimen, en ook omdat Engeland bepaald afkeurt des keizers plan om voor den beruchten Abd elkader, d en de keizer tot zijn bondgenoot wil verklaren, in die streken een uitgestrekt gouvernement te stichten, onder de opperheerschappij des Sultans, ten einde zoo doende de Europesche denkbeelden daar te doen ingang vinden. Het is evenzeer waar dat de Turksche gezant te Parijs tegen die expeditie der fransche legermagt heeft geprotesteerd, dewijl derzelver verschijning in Azie de bevolking van Europeesch Turkije ongetwijfeld zou op de been brengen, en het gezag des sultans een gevoeligen slag zou toebrengen Dit alles is waar en toch koestert men de hoop dat de interventie niet zal worden vertraagd. Want een uitstel tot het gevaar zou zijn geweken kan Engeland geen ernst zijn, omdat het gevaar dat zich in Turkije heeft geöpenbaard van dien aard is, dat het wel kan toenemen, maar niet zal verminderen zonder krachtige inwerking van buiten. De mogendheden moeten tusschen beiden treden, en de vernieuwde uiting der heidensche barbaarschheid te midden eener christelijke beschaving mag niet ongestraft worden gelaten. Wraak voor het verledene, waarborg voor de toekomst moet haar dwingen tot het nemen van zoodanige maatregelen, die de handhaving der nationale waardigheid dringend eischt. Reeds onder den eersten verpletterenden indruk van het gebeurde was Napoleon bereid eene aanzienlijke legermagt naar Turkije te zenden, doch daar Engeland zijne vrees te kennen gaf dat het gezigt eener zoo geduchte krijgsmagt den opstand zou bevorderen, werd de expeditie beperkt tot hetgeen wat noodig was ter bescherming der fransche onderdanen in die gewesten. Doch middelerwijl verspreidden zich al meer en meer de jammerlijkste tijdingen en de schrikkelijkheid van het gerucht, thans veeleer te zwak dan overdreven bevonden, verbande elke aarzeling. Engeland kan en mag thans niet langer dralen, en zoo biedt deze treurige zaak deze enkele lichtzijde op, dat wij, in deze vereende pogingen der mogendheden om regtmatige vergoeding te erlangen en verdere onheilen te keer te gaan — want wij hopen dat een oorlog met Turkije nog zal kunnen worden vermeden — Frankrijk en Engeland weder *naast* elkander zien, welke toenadering ook zeer wenschelijk zou kunnen influenceren bij eene mogelijke inmenging in de Italiaansche zaken.

Immers, de toestand van Italie is nog altijd zorgbarend. De berigten uit Napels blijven van de moeijelijkheden gewagen die er aan verbonden zijn dien staat in een constitutioneel koningrijk te herscheppen. Een deel der troepen heeft zich daar aan mishandeling der burgers schuldig ge-

maakt en zich tevens verklaard voor het herstel van het oude despotisme. Een oogenblik scheen het als zoude dit kleine militaire oproer de vernietiging der nieuw afgekondigde grondwet ten gevolge hebben gehad, toen de persoonlijke tusschenkomst des konings en zijne ondubbelzinnige betuigingen ten voordeele der constitutie de rust en het vertrouwen herstelden, en het ministerie, dat reeds zijn ontslag had ingediend, deed besluiten om de moeijelijke taak die het eenmaal op zich nam ten einde toe (?) te vervullen. Eene innige verbroedering met Sardinie zou in de gegevene omstandigheden voor den koning van Napels eene wezenlijke uitkomst zijn, doch het tot stand komen van zulk een verbond schijnt nog steeds op onoverkomenlijke bezwaren te stuiten. Het is echter opmerkelijk hoe desniettegenstaande Frankrijks bijstand door Napels voortdurend wordt ingeroepen, en men gestadig hoort van gezanten die namens den koning van Napels naar Parijs op weg zijn, niet minder als zendelingen van Garibaldi naar Londen

Ook nopens het zuiden van Italie houden de beide groote zeemogendheden elkander scherp in het oog. De staatkundige bedrijvigheid van Garibaldi is in de laatste weken grooter geweest dan die des krijgsmans. Alleen heeft men gehoord van een heftig voorpostengevecht bij Messina tusschen de Napolitanen en Sicilianen. Eenige Napelsche oorlogsvaartuigen zijn naar Garibaldi overgegaan en men vreest dat meerderen zullen volgen. Ten anderen vertoonen zich bij de Sicilianen weder dezelfde oneenigheden die alle vroegere pogingen tot bevrijding van dat land hebben belemmerd, en van aller lippen hoort men de vraag *wat zal uit die verwarring groeijen*? Engeland wil nog altijd een enkel zelfstandig Italie, terwijl Frankrijk op een bondgenootschap tusschen de bestaande, elkander thans nog mistrouwende, elementen doelt. Engeland en Frankrijk verkondigen echter steeds dat zij zich tot morelen invloed zullen beperken. Welk zal nu het einde zijn van de crisis die reeds weken duurt? Zal het ter laatster ure door den zwakken Frans II aangewendde middel, hem zijn troon kunnen doen behouden. De tijd zal leeren of het den, op eenmaal tot den constitutionnelen regeringsvorm bekeerden, vorst al dan niet ernst is geweest. Maar zóóveel is zeker dat het niet lang meer zal duren of de doortastende aanvoerder der Sicilianen zal een beslissende stap wagen en tot eene landing op het vaste land van Napels besluiten. Voorzeker ware dit in zijn eigen belang allezins raadzaam, omdat, zoo zijne militaire operatien de algemeene geestdrift voor zijn persoon gaande maakten, zijne administrative bemoeijingen zich door weinig voorspoed kenmerkten, daar zij hem de verkleefdheid van een aantal zijner vurigste aanhangers hebben doen verliezen. De verwijdering van La Farina, de groote vriend van Cavour en tevens ijverig voorstander eener onmiddelijke aanhechting van Sicilie aan Sardinie, welke laatste omstandigheid als de reden van zijn ontslag moet worden aangemerkt, moet noodwendig eenige verkoeling hebben te weeg gebragt tusschen den Sardinischen minister en den dictator van sicilie, doch de zending van den heer Depretis naar Garibaldi schijnt eene poging van den graaf Cavour te zijn om die aanleiding tot oneenigheid te neutraliseren.

Nu wij van ééne toenadering gewagen, achten wij het niet ondienstig van eene tweede toenadering te spreken, namelijk die tusschen Oostenrijk en Pruissen die, indien zij eenmaal tot stand mogt komen, niet minder belangrijk zal worden geacht, ofschoon men daarop even weinig kan rekenen als op een spoedige toenadering tusschen Frankrijk en de paus. Immers is het maar al te waar dat die betrekkingen met den dag verflaauwen en het alleen de persoon des pausen is dien Frankrijk zich voorstelt te eerbiedigen. Maar wij willen spreken over de mogelijkheid eener toenadering tusschen Oostenrijk en Pruissen. De geruchten deswege toch zijn dagelijks meer verschillend. Nu eens heet het dat er wezenlijk uitzigt bestaat op eene toenadering, ... morgen weder dat de beide cabinetten meer dan ooit van elkander zijn verwijderd. Zooveel is zeker dat de oude veete tusschen deze beide mogendheden nog niet is weggenomen, en dat Oostenrijk niet ophoudt aan Pruissen te verwijten hem noch in 1847 en 1849 toen deszelfs bezittingen in Hongarije en Italie werden bedreigd, noch in 1859, in den oorlog in Lombardije, te hebben bijgestaan. Pruissen blijft echter den moeijelijken toestand van Oostenrijk toeschrijven aan dat onveranderlijk stelsel van volharding waaraan die staat onwankelbaar blijft vasthouden en waardoor het zich het vertrouwen en de sympathie der groote mogendheden ontzegt.

Hooghartig blijven de eischen van Pruissen dat verandering wenscht van het vredes verdrag van 1815, waarbij Pruissens invloed werd beperkt Onherroepelijk blijft Oostenrijks verzet tegen de aandrang tot eene vastberadene opoffering van zijn nationaal systeem dat die staat steeds dieper doet zinken Is het dan te verwonderen dat men met groote belangstelling, ofschoon niet zonder angstige bezorgdheid, uitziet naar de bijeenkomst die den 25sten dezer tusschen den keizer van Oostenrijk en den prins regent van Pruissen zal worden gehouden en waarin de beide vorstelijke personen door hunne ministers van buitenlandsche zaken, de graaf von Rechberg en de baron von Schleinitz, zullen worden vergezeld.

Als een sterk sprekend contrast met al het voorgaande moeten wij ten slotte met een enkel woord nog de aandacht vestigen op België. Het liberale ministerie Rogier — Trère heeft daar eene schitterende overwinning behaald, daar nu de beide kamers met groote meerderheid hare goedkeuring hebben gehecht aan het wetsontwerp houdende afschaffing van de gemeente accijnsen, een wetsonwerp dat zeker tot de gewigtigsten behoort, welke de Belgische wetgeving in de laatste jaren te behandelen had. Maar het is niet enkel de vreugde over de genomene beslissing, die zich openbaart in de buitengewoon plegtige viering van den 29sten verjaardag van koning Leopold's troonsbestijging; de bevolking wenscht te gelijker tijd door eene indrukwekkende manifestatie te protesteren tegen den aandrang van hen die eene aansluiting van Belgie aan Frankrijk voorstaan. Het is eene wezenlijke behoefte voor de bevolking om, terwijl Napoleon in zijne annexatie-politiek ook Belgies grenzen met heerschzuchtigen blik bevlamt, een openlijk blijk te geven van hare verknochtheid aan den monarch, die dit land van constitutionnele vrijheid tot eene aanzienlijke hoogte heeft doen stijgen, en de materiële en intellectuële welvaart zijns volks door een voortreffelijk regeringsbeleid heeft gewaarborgd. Luisterrijk waren de feesten in België en de koning gaf de beste verzekeringen over den staat der betrekkingen met de andere mogendheden, vooral met de naburen. De woorden van het nieuwe volkslied met het refrein; *Le Roi, la loi, la liberté*, welk volkslied men den minister Rogier toeschrijft, vonden den grootsten bijval. Inzonderheid maakte het couplet waarin het volk wordt toegeroepen de rijën te openen voor de Bataafsche broederen, van wie de Belgen te lang waren gescheiden, eenen diepen indruk.

Het moest op het verlangen der aanwezigen worden herhaald, die daarbij instemden, *de koning zelfs niet uitgezonderd.* Vele Nederlanders die bij deze feesten tegenwoordig waren, droegen de Oranje- en Belgische-kleuren vereenigd, hetgeen door de Belgische natie werd aangenomen als eene vriendelijke hoffelijkheid van den nabuur. Was het hier de indruk, dat van beider zijden wordt gewenscht eene aansluiting, omdatvoor beiden welligt eenmaal de ure zal aanbreken om in eendragtige zamenwerking alle oude grieven ter zijde te stellen, en hunne duur gekochte vrijheid te handhaven.

LAATSTE BERIGTEN.

NAPELS 23 *Julij* 1860. Het regiment van de koninglijke lijfwacht dat aan de ontmoeting van den 15e heeft deel genomen, is van uit de hoofdstad verwijderd en de schutterij bezet de forten. De troepen hebben den eed van trouw aan de constitutie afgelegd.

MESSINA 23 *Julij* 1860. Te Milazzo heeft een hevig gevecht plaats gehad waarbij Garribaldi de koninklijke troepen (6000 man sterk) totaal heeft verslagen. De overwinnaar heeft de eer van den dag echter duur gekocht, want alleen onder de vrijwilligers werden cc 600 man buiten gevecht gesteld, waarvan 100 dooden. In den achtermiddag waren de stad en al de forten in de magt van Garribaldi.

SUEZ 4 *Augustus* 1860. Het nieuws van Italie is steeds in het voordeel der insurgenten en men zegt dat Bomba Junior Sicilie heeft opgegeven en bevelen heeft uitgevaardigd om alle Napelsche troepen van daar terug te doen komen.

De laatste berigten hebben wij hier van Maltha, van waar men ons meldt dat Garribaldi te Napels was aangekomen, hetgeen zulk eene sensatie had verwekt dat de koning in allerijl de stad heeft verlaten, zonder zelfs Garribaldis eerste woord af te wachten. Dit berigt echter eischt nadere bevestiging.

Men wil dat Frankrijks keizer de eerste zal zijn die troepen naar Syrië zendt en daartoe voorloopig 25000 man heeft afgezonderd.

ITALIE.

Een der op het oogenblik hier zijnde *lions*, zoo schrijft men uit Palermo, is een engelschman. Waarschijnlijk zult gij veronderstellen dat ik Garibaldi's engelschman bedoel, de held van den Lombardischen veldtogt, maar neen! Sparta heeft nog andere zonen en wij hebben nu eenen anderen garibaldischen engelschman. De nieuwe engelsche *lion* is een zekere kolonel Dunn, die druk aan het werk is geweest om een vrijwilliger-bataillon opterigten en thans zich onledig houdt met van den morgen tot den avond zijne recruten te drillen. Hij is zeer geschikt voor de uitvoering van zij eigen ontworpen taak; in den loop van eene week hebben zijne soldaten bewondereuswaardige vorderingen gemaakt.

— Men zegt, dat Garibaldi met een huis te Luik een contract gesloten heeft voor de levering van 15,000 geweren, 10,000 karabijnen en 5000 revolver-pistolen. Deze wapenen moeten voor den 15den dezer te Palermo afgeleverd zijn.

Zeetijdingen.

Brouwershaven. *Vertrokken.* 9 Julij *Susanna*, Vonck, naar Batavia. 12 Julij *Bezoekie*, Rusman, naar dito.

Zeilklaar. 25 Julij *Kosmopoliet*, Bouten, naar Batavia; *Kaap Hoorn*, Dik, naar Soerabaija.

Hellevoetsluis *Aangekomen.* 24 Julij *Benin*, Graftbuis, van Padang.

Texel. *Aangekomen.* 15 Julij *Sir Robert Peel*, Lange, van Java. 19 Julij *Eensgezindheid*, Flik, van Java.

Vertrokken. 9 Julij *Drie Gezusters*, Fisscher, naar Batavia. 11 Julij *Grootmeester Nationaal*. Giesse, naar Batavia. 12 Julij *Ortelius*, Groote, naar Batavia. 19 Julij *Broedertrouw*, Rotgans, naar Batavia. 21 Julij *Tonia*, Zeeman, naar dito.

Zeilklaar. 25 Julij *Baltimore*, Brakke, naar Batavia; *Herman*, Luttenberg, naar Soerabaija; *Louise Roelofvienne*, Sybrandi, naar dito.

Vreemde Havens.

Londen. *Aangekomen.* 23 Julij *Eduard & Julie*, Mennen, van Batavia.

Singels. *Gepasseerd.* 10 Julij *Susanna*, Vonck, naar Rotterdam n. Batavia. 11 Julij *Drie Gezusters*, Fisscher, naar Amsterdam n. dito. 12 Julij *Grootm. Nationaal*, Giesse, naar dito n. dito; *Burgemeester van Middelburg*, Hoek, Middelburg n. dito. 14 Julij *Bezoekie*, Rusman, naar Rotterdam n. dito.

Hastings. *Gepasseerd.* 8 Julij *Amerika*, Meermans, naar Rotterdam n. Batavia.

Goudstaart. *Gepasseerd.* 7 Julij *Doeiwijk*, van Putten, naar Rotterdam n. Batavia. 8 Julij *Anna Lena*, Zaal, naar Amsterdam n. dito; *Valparaiso*, Zwaneveld, naar dito n. dito; *Jacobus*, van Loon, naar Rotterdam n. dito. 11 Julij *Maria Magdalena*, Willenbrink, naar Rotterdam n. Batavia. 12 Julij *Jan van Brakel*, de Roever, naar Amsterdam n. dito.

Meeuwesteen. *Gepasseerd.* 7 Julij *Joh Geertruida*, Fleus, naar Rotterdam n. Batavia.

Owers. *Gepasseerd.* 8 Julij *Aldebaran*, Meijboom, naar Amsterdam n. Batavia.

Vertrokken. 9 Julij *Friedrich VII*, Olsen, naar Singapore en Batavia. 10 Julij *Elbe*, Muhlenroth, naar Batavia.

Stockholm. *Aangekomen.* 30 Junij *Prins Carl*, Bergman, van Batavia.

St. Nazaire. *Aangekomen.* 16 Julij *Cézard*, Ros, van Samarang (*Zie Scheepstijding.*)

Rio-Janeiro. *Vertrokken.* 22 Junij *Maria Charlotte*, Schmidt, naar Batavia.

Scheepstijdingen.

St. Nazaire 16 Julij. Het alhier van Samarang gearriveerde schip *Cézard*, kapt. Ros, is zwaar lek, hebbende op de bank Trois Pierres bij La Banche aan den grond gezeten.

Gepraaide Schepen.

23 Mei, op 23° ZB. en 68° OL., *Stad Dockum*, van der Werff, van Batavia n. Amsterdam.

27 Mei, op 7° 30' NB. en 30° WL., *Argus*, Smit, van Amsterdam n. Batavia.

6 Junij, op 14° 35' ZB. en 33° WL., *Batavia*, Borchers, van Amsterdam n. Batavia.

16 Junij, op 49° NB. en 6° WL., *Odilia Margaretha*, van Geffen, v. Rotterdam n. Batavia.

6 Julij, op 50° 5' NBr. en 2° 12' WL.: *Jan van Schaffelaar*, Verbeek, van Sunderland n. Singapore, en *Landbouw*, Kleynenberg, van Amsterdam n. Batavia.

16 Julij, op 49° NB. en 6° WL., *Johannes Christiaan*, Obelt, van Amsterdam n. Samarang.

17 Julij, bij Goudstaart, *Grootmeester Nationaal*, Giesse, van Amsterdam n. Batavia.

19 Julij, bij Poortland, *Ortelius*, Groote, van Amsterdam n. Batavia.

Schepen in Lading.

ROTTERDAM.

Batavia, *Johanna Maria.* Wilhelmi.

Batavia en Samarang, *Ouderkerk a/d. Amstel* Swart.

Batavia en Soerabaija, *Sophia Koningin der Nederlanden*, Klein. *Maria Adriana*, v. d. Held.

Samar en Padjarakan, *Henriette Elisabeth Susanna*, Mayboom.

Macassar, *St. Helena*, Sterkenburg.

AMSTERDAM.

Batavia, *Prins. v. Oranje*, Hensing. *Elisabeth*, Harms. *Henr. Gerardus*, v. d. Zee. *Adm. de Ruijter*, Stapert. *Graaf van Heiden Reinesteijn*, Wamsteker.

Batavia, Sam. en Soorab., *Maria Adolphina*, Blom. *Adriana Petronella*, Annokkee.

Batavia en Soerabaija *Vriendentrouw* Grevelink.

Samarang, *Marianne*, Grönbeck.

Samarang en Soerabaija *Anna en Else*, Jaski.

Soorabaija, *Corn. en Henr.*, de Veer.

Vertrokken Passagiers

Naar Batavia:

Per *Bezoekie*, kapt. Rusman: Mevr. A van der Loo; mejufvrouwen Dorters van Leeuwen, E. Corbeels, Meghart, Abel en A. M. L. Delhauzen; en de heer J. C. L Cambier.

Per *Jacobus*, kapt. van Loon: de heeren Nedermeijer ridder van Rosenthal en Serruys.

Per *Ortelius*, kapt. Groote: de heeren G. H Peele, J. C. Schefers, echtg. en 5 kinderen.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Naam van het Schip.	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	waarvertt bested.	Agenten.
Sept.	8	Ned. Ind.	St. Macassar.	W. A. J. Kuller.	175	Batavia.	5 Sept.	Samarang.	Soerabaija.	
„	—	„ „	Carolina.	Pa Sakie.		Pasoeroean.				
„	9	„ „	Almook Tassam.	Hadjie Makmoon.	98	Soerabaija.	27 Aug.	geen		
„	—	„ „	Komijn.	S. Mookzim b. Abdulr. Alh.	58	Poelo-Laut.	„ „	„		
„	10	„ „	St. Kraton.	A. van Nijvenheim.	28	Bezoekie.	9 Sept.	„		
„	—	Nederl.	Amerika.	P. L. Zeeman.	271	Batavia.	1 „	„		

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
September.	9	Nederl. Ind.	So-Ootban.	Sech Hoesin bin Achmat Bansier	Samarang via Grissee.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Amsterdam.	Wehdemeijer.	Nederland	Fraser Eaton & Co.
„	Delftshaven.	Schaap.	In reparatie.	B. Kopersmit & Co.
„	Helmers.	A. Ressen.	Onbepaald.	E. Ten Brinck & Co.
„	Watergeus.	H. R. Giezen.	Nederland.	„ „ „ „ „
„	Prins Fred. der Nederl.	C. C. de Witt.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
„	Allegonda Jacoba.	B. C. Deurholt.	Nederland.	„ „ „
„	Jacoba & Christina.	Jaski.	Onbepaald.	„ „ „
„	Amazone.	Abbink.	„	„ „ „
„	Princes Amelia.	Groeneveld.	„	„ „ „
„	Fearnot.	Fabritius.	Onbepaald.	B. J. van Eck & CO.
„	Twee Gezusters.	Keuzekamp.	Nederland.	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
Zweedsche.	Ida.	Soderberg.	„	„ „ „ „ „
Hamburg.	Heros.	Hartmeijer.	Cowes f. o.	„ „ „ „ „
Engelsche	Daniel Jeffries.	Jeffries.	Engeland.	Adam & Co.
„	Annie Archibald.	John Turneij.	Onbepaald.	J. F. van Leeuwen & Co.
Nederlandsche	Tjielingsie.	Ouwehand.	Nederland.	Arnold & Zonen.

Marktprijzen.

SUIKER *f* 16 @ *f* 16¼.—
RIJST (CARGA) *f* 125 @ *f* 140.—
Id. (WITTE) *f* 160 @ *f* 175.—
ARAK ₩ legger. *f* 40.—
ROTTING *f* 7 @ *f* 8.—
WISSELKOERS 101 %.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoo lang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & C° TE SOERABAYA.